

19. Wirtschaftsverband Seiffen seit 1919 Hauptstraße 98

Hospodářský svaz Seiffen, od r. 1919, Hauptstraße 98

Der 1919 gegründete Wirtschaftsverband der Erzgebirgischen Spielwarenverfertiger, laut Satzung der Förderung und des Schutzes seiner Mitglieder gewidmet, gilt als unmittelbarer Vorläufer der DREGENO Seiffen (Drechslergenossenschaft), die sich in diesem Stammhaus seit 1946 für eine gemeinsame Vermarktung des privaten Kleinhandwerkes einsetzt.

Hospodářský svaz Krušnohorských výrobců hraček, založený v roce 1919 a sloužící podle stanov podpoře a ochraně svých členů, je považován za bezprostředního předchůdce soustružnického družstva DREGENO Seiffen. Od roku 1946 sídlilo jeho ústředí v tomto domě a zasazovalo se za společné tržní uplatnění malých soukromých řemeslníků.

20. Wohnung der Volkskünstlerin Auguste Müller Hauptstraße 108/ Schmelzhüttenweg

*Byt lidové umělkyně Auguste Müllerové,
Hauptstraße 108/Schmelzhüttenweg*

Zum Wertvollsten der Seiffener Volkskunst gehört das aus Holzfällen gefertigte Schnitzwerk von Auguste Müller. Erst im hohen Alter erfuhrt sie öffentliche Aufmerksamkeit und Wertschätzung. Aus den porträthaften Figuren und „dramatischen“ Gruppenszenen – gelebte Sensibilität und tief empfundener Frömmigkeit – spricht der stille, volkstümliche Humor einer einfachen, bescheidenen Frau.

K nejcnějším odkazům seiffenského lidového umění patří dílo lidové řezbářky Auguste Müllerové, vyřezané z dřevěného odpadu. Pozornosti a uznání veřejnosti se jí však dostalo až ve vysokém věku. Z portrétových figurek a „dramatických“ skupinových scénických výjevů – plných citovosti a hluboké zbožnosti – vyznačuje klidný, folklórní humor prosté a skromné ženy.

21. Staatliche Spielwarenschule Seiffen Hauptstraße 112

Státní hračkářská škola Seiffen, Hauptstraße 112

Dieses 1904 errichtete Gebäude der Seiffener Fachgewerbeschule beherbergt bis heute die Ausbildung zum Holzspielzeugmacher und Holzdrechsler. Unter Professor Alwin Seifert (1873-1937) und Max Schanz (1895-1953) hatte die Staatliche Spielwarenschule eine herausragende Bedeutung für die Berufsbildung und gestalterische Innovation.

Tato budova bývalé Seiffenské odborné živnostenské školy, postavené roku 1904, slouží do dneška profesní přípravě na povolání v oborech výrobce dřevěných hraček a soustružník. Významného vlivu na řemeslné vzdělání a tvůrčí inovace dosáhla tato státní škola obzvláště pod vedením ředitelů Alwina Seiferta (1873-1937) a Maxe Schanze (1895-1953).

22. Dampfkraft-Drehwerk Hetze 1868 Hauptstraße 122

Soustružna na parní pohon Hetze, r. 1868, Hauptstraße 122

Mit der Errichtung eines Dampfkraftwerkes begann 1868 in Seiffen eine neue Etappe des Antriebs von Drehbänken. Gegen Zahlung eines Zinses konnte man hier eine der vielen Drehstellen mieten. Zur Hetz'schen Fabrik gehörte einst ein prächtiges Wohnhaus mit Terrassenvorbau.

Postavení parního stroje v roce 1868 zahájilo v Seiffenu novou éru pohonu soustruhů. V soustružně se za poplatek dalo pronajmout jedno ze zdejších mnoha obráběcích míst. K Hetzeho továrně patřil kdysi i honosný obytný dům s přistavěnou terasou.

23. Fabrikation Otto Ulbricht, Hauptstraße 139

Fabrikace Otto Ulbricht, Hauptstraße 139

Drechslermeister Otto Ulbricht produzoval jako první v Seiffenu figurky z dřevěného odpadu. V roce 1937 na parní pohon Hetze 1868, Hauptstraße 122. K nejcnějším odkazům seiffenského lidového umění patří dílo lidové řezbářky Auguste Müllerové, vyřezané z dřevěného odpadu. Pozornosti a uznání veřejnosti se jí však dostalo až ve vysokém věku. Z portrétových figurek a „dramatických“ skupinových scénických výjevů – plných citovosti a hluboké zbožnosti – vyznačuje klidný, folklórní humor prosté a skromné ženy.

Postavičky zpívajících koledníků, navržené Maxem Schanzem, vyráběl jako první soustružnický mistr Otto Ulbricht. V roce 1937 za ně na Světové výstavě v Paříži obdržel zlatou medaili. Tradiční lidovou uměleckou tvorbou se firma rodiny Ulbrichtových zabývá dodnes.

24. Verlag Hiemann & Sohn um 1800, Alte Dorfstraße 14

*Nákladnictví Hiemann & Sohn, kolem roku 1800,
Alte Dorfstraße 14*

Für Seiffen gilt Christian Friedrich Hiemann (1744-1808) als einer der ersten Spielzeugverleger. Seit 1788 unterhielt das Unternehmen Hiemann enge Verbindung zu Nürnberg und gab umfangreiche Preislisten heraus – mit über 1000 Positionen. Regsamkeit und händlerisches Geschick verhalfen diesem Verlag zu einer herausragenden Bedeutung.

Christian Friedrich Hiemann (1744-1808) byl jedním z prvních nákladníků (obchodníků) s hračkami působících v Seiffenu. Od roku 1788 udržoval těsné kontakty s Norimberkem a vydával obsáhlé ceníky, které mívaly i více než 1000 položek. Díky činným aktivitám a obchodnickým dovednostem dosáhl nákladnictví ve svém oboru významného postavení.

25. Volksschule Heidelberg 1892, Alte Dorfstraße 36

Základní škola Heidelberg, r. 1892, Alte Dorfstraße 36

1892 hat man in Heidelberg eine neue Schule mit vier Klassenzimmern, zwei Lehrerwohnungen und eine Hausmeisterwohnung errichtet. Bei damals 1970 Einwohnern wurden rund 260 Kindern in 5 Klassen von 2 Lehrern unterrichtet. Das Schulgebäude wurde bis 1979 genutzt, dann erfolgte ein Umbau zu einer Kindereinrichtung mit heute mehr als 114 Plätzen.

V roce 1892 byla v Heidelbergu postavena nová škola se čtyřmi učebnami, dvěma učitelskými byty a bytem pro domovníka. V obci, která tehdy měla 1970 obyvatel, se výuky poskytované dvěma učiteli v pěti třídách účastnilo asi 260 dětí. Školní budova sloužila svému účelu do roku 1979, pak se přestavěla na dětské zařízení, které má dnes více než 114 míst.

26. Wasserkraft-Drehwerk 1760/ Freilichtmuseum Hauptstraße 203

Soustružna na vodní pohon, z r. 1760/ skanzen, Hauptstraße 203

Ausgangspunkt und Zentrum des Seiffener Freilichtmuseums ist das 1760 fertiggestellte und mit Wasserkraft betriebene Drehwerk. Als Originalzeuge der traditionellen Spielwarenfertigung war es bereits 1951 unter Denkmalschutz gestellt.

Výchozím bodem a centrem Skanzen Seiffen je soustružna na vodní pohon, dokončená v roce 1760. Jako originální pamětník tradiční výroby dřevěných hraček získala již v roce 1951 status chráněné památky.

27. Glashütte Heidelberg seit 1488 Glashüttenweg 10

Sklářská huť Heidelberg, od r. 1488, Glashüttenweg 10

Die 1488 gegründete und ab 1830 abgebrochene Glashütte war berühmt für Glasveredelung, Gebrauchsgläser sowie künstlerische Objekte. Die Heidelbacher Meister trugen mit ihrer Kunst zur kulturellen Blüte Sachsens bei. Gestalterisch, technologisch und wirtschaftlich beeinflusste das auch die Seiffener Volkskunst.

Sklářská huť Heidelberg, provozovaná v letech 1488 až 1830, byla proslulá zušlechťováním skla, uměleckými objekty a skleněnými předměty denní potřeby. Zdejší mistři přispěli svým kumštem i ke kulturnímu rozkvětu Saska. Kreativně, technologicky a hospodářsky ovlivnila sklárna rovněž seiffenské lidové umění.

28. Schule Steinhübel erbaut 1863, Steinhübel 1

Škola Steinhübel, postavena v r. 1863, Steinhübel 1

1863 wurde mit Mitteln und durch Initiative der Bevölkerung im Ortsteil Steinhübel ein eigenes Schulgebäude errichtet.

Dnešní místní část Steinhübel si v roce 1863 postavila vlastní školní budovu hlavně díky iniciativě a finančním prostředkům zdejších obyvatel.

29. Schauwerkstatt Seiffener Volkskunst 1959 Bahnhofstraße 12

*Předváděcí dílna tradičních řemeslných technik, r. 1959
Bahnhofstraße 12*

Getragen von einer Genossenschaft (gegr. 1958) widmet sich die Schauwerkstatt „Seiffener Volkskunst“ seit 1959 als erste öffentliche Präsentation u.a. dem Reifendrehen, Schnitzen, Spanbaumstechen und den erzgebirgischen Weihnachtsfiguren. Předváděcí dílna lidových řemeslných technik, jejímž zřizovatelem je družstvo „Seiffener Volkskunst“ (založené v r. 1958), představuje jako první m. j. soustružení profilovaných dřevěných prstenců, vyřezávání, vypichování stromků z hoblin a výrobu krušnohorských vánočních figurek.

30. Werkstatt Max Auerbach: Striezelkinder Jahnstraße 1

*Dílna Maxe Auerbacha: malí pouliční prodavači „Striezelkinder“
Jahnstraße 1*

Max Auerbach fertigte seit den frühen 1930er Jahren die von Max Schanz gezeichneten Striezelkinder, die 1937 auf der Pariser Welt-

ausstellung eine Goldmedaille erhielten. Gedrechseltes Holz war für Max Auerbach ein bezauberndes, reizvolles Material. Seine Holzdosens- und Holzprobensammlung, einschließlich exotischer Besonderheiten wird im Seiffener Museum ausgestellt.

Max Auerbach vyráběl figurky dětských pouličních prodavačů se závěsným pultikem na břiše, tzv. Striezelkinder, podle návrhů Maxe Schanze již na začátku 30. let 20. století. Na Světové výstavě v Paříži v roce 1937 obdržely tyto postavičky zlatou medaili. Soustružené dřevo představovalo pro Maxe Auerbacha okouzující a atraktivní materiál. Jeho sbírka dřevěných dóz a vzorků dřeva, včetně exotických zvláštností, je vystavena v seiffenském muzeu.

31. Bad Einsiedel: Kurbetrieb und Ferienheim Badstraße 1

Bad Einsiedel: lázně a rekreační středisko, Badstraße 1

Hiesige Heilquellen hat man bereits vor 400 Jahren erwähnt. Ab 1750 ist die Heilkraft für die Bevölkerung und Gäste eingesetzt worden. Mit 750 m war Bad Einsiedel einst der höchstgelegene Kur- und Badeort Sachsens. Ab 1920 wurde der Pensions- und Erholungscharakter bestimmend. Heute befindet sich hier ein Waldgasthof.

Zdejší léčivé prameny byly písemně zmíněny již před 400 lety. Místní obyvatelé a hosté mohli jejich ozdravný účinek využívat od roku 1750. Se svou nadmořskou výškou 750 m byla obec Bad Einsiedel kdysi nejvýše položeným lázněmi a koupelemi v celém Sasku. Od roku 1920 tu převládají penziony a rekreační objekty. **Heute befindet sich hier ein Waldgasthof.**

Weitere Informationen finden Sie auf unserer Internetseite:
www.seiffen.de/Tourismus/Erleben

Weitere Informationen finden Sie auf unserer Internetseite:
www.seiffen.de/Tourismus/Erleben

Impressum

Textautor:
Herausgeber:
Satz:
Druck:

Dr. Konrad Auerbach (Seiffen)
Gemeinde Seiffen, Seiffen 2020
Design Company Olbernhau
Baldauf & Bachmann Druckerei, Zöblitz

Impresum

Autor textu:
Vydavatel:
Sazba:
Tisk:

Dr. Konrad Auerbach (Seiffen)
Gemeinde Seiffen, Seiffen 2020
Design Company Olbernhau
Baldauf & Bachmann Druckerei, Zöblitz

ERLEBNISPFAD „HISTORISCHES SEIFFEN“

*Zážitková cesta „Historický Seiffen“
The adventure trail „Historical Seiffen“*

Erlebnispfad „Historisches Seiffen“

Dieser Wanderführer möchte Sie bei einem thematischen Rundgang durch unser geschichtsträchtiges Spielzeugdorf begleiten und Sie mit bedeutsamen Bauwerken, Werkstätten und Persönlichkeiten bekannt machen. In der Übersichtskarte sind dazu die Standorte und Ziffern der Stationen eingetragen.

Zážitková cesta „Historický Seiffen“

Tento průvodce by Vás chtěl pozvat na tematickou prohlídku našeho historicky bohatého městečka hraček a seznámit Vás se zdejšími významnými stavbami, dílnami a osobnostmi. Jednotlivé zastávky (stanoviště) a jejich čísla naleznete na orientační mapě.

1. Puppenmöbelfabrikation Paul Hübsch seit 1907 Hauptstraße 11 A

Fabrikace nábytku pro panenky Paul Hübsch, od r. 1907, Hauptstraße 11 A

Die Puppenmöbelproduktion bei der Firma Paul Hübsch wurde 1907 gegründet und bot bis in die 1960er Jahre eine erlesene handwerkliche und künstlerische Qualität, besonders bei der Imitation wertvoller Holzoberflächen. Sauberste Verarbeitung und konkrete Modelle entsprechend der damaligen Möbelbranche waren wichtige Kennzeichen.

Firma Paula Hübsche zahájila výrobu nábytku pro panenky v roce 1907. Až do 60. let 20. století nabízela vkusnou řemeslnou a uměleckou kvalitu, obzvláště u imitací cenných dřevěných povrchů. Charakterizovalo ji především čisté zpracování a konkrétní modely, odpovídající tehdejšímu stylu nábytkářského průmyslu.

2. Puppenmöbelfabrik Ullrich & Hofmann seit 1903 Hauptstraße 31

Továrna na výrobu nábytku pro panenky Ullrich & Hofmann, od r. 1903 Hauptstraße 31

Die einstige Fabrik ist in der Baulichkeit z.T. noch erhalten. Die Firma Ullrich & Hofmann (1903-1972) war berühmt für modisch aktuelle Vielgestaltigkeit und ein umfangreiches Sortiment an Puppenstuben- und Stilmöbeln, einschließlich aktuellster Stoffbezüge und Dekore.

Z bývalé továrny zůstala částečně zachována jen její stavební substance. Firma Ullrich & Hofmann (1903-1972) byla proslulá svou módně aktuální mnohotvárností a rozsáhlým sortimentem stylového nábytku a příslušenství do domečků pro panenky, včetně nejnovějších potahových látek a dekorů.

3. Spielwaren-Verlag Max Hetze seit 1866 Hauptstraße 40

Nákladník s hračkami Max Hetze, od r. 1866, Hauptstraße 40

Wilhelm Ferdinand Hetze begann 1866 einen Handel mit Seiffener Erzeugnissen. 1904 wurde die Firma unter „Max Hetze“ registriert. Seit 1921 im Exportgeschäft tätig, wurden Miniaturspielsachen als Schachtel- und Beutelwaren eine besondere Spezialität.

Nákladník Wilhelm Ferdinand Hetze zahájil svůj obchod se seiffenskými výrobky v roce 1866. V roce 1904 byla firma zaregistrována pod názvem „Max Hetze“. Roku 1921 začala své zboží vyvážet a její specialitou se staly miniaturní hračky v krabičkách a váčcích.

4. Spielzeugmuseum/ehemals Werbeschau 1936 Hauptstraße 73

Muzeum hraček/bývalá propagační výstava, r. 1936; Hauptstraße 73

Unter Mitwirkung der Staatlichen Spielwarenschule Seiffen wurde 1936 eine beeindruckende Spielzeug-Werbeschau Seiffen realisiert. Das gestalterische Gesamtkonzept der Ausstellung führte vom Logo des springenden Hirsches vor grüner Tanne, über Plakate, Briefbögen und Ausstellungsstafeln bis hin zum heute noch sichtbaren Raumschmuck in Form des Geländerumlaufes, der über 6,30 m hohen Schaupyramide und der winterlichen „Christmette“. 1953 wurde in diesen Räumen das Seiffener Heimat- und Spielzeugmuseum eröffnet.

V roce 1936 byla v Seiffenu za pomoci zdejší Státní hračkářské školy uspořádána působivá propagační výstava hraček. Celkový výtvarný koncept této expozice sahal od loga se skákajícím jelenem před zelenou jedlí, přes plakáty, dopisní papíry a výstavní tabule až po stále ještě patrnou prostorovou výzdobu ve formě zábradlí, více než 6,30 m vysokou pyramidu a model zimní hornické krajiny s motivem „Vánoční mše“ [„Christmette“]. V roce 1953 bylo v těchto prostorách otevřeno Vlastivědné a hračkářské muzeum Seiffen.

5. Spielzeugschachtel Meyer, später Richard Gläßer Hauptstraße 80

Prodejní výstava „Krabice hraček“ Meyer, později Richard Gläßer Hauptstraße 80

Das noch vor 1900 errichtete Fabrikgebäude beherbergte ab 1933 die sogenannte „Meyersche Spielzeugschachtel“, eine Kombination aus Ausstellung und Verkauf. 1940 wurde das Anwesen zum Stammhaus der heutigen Richard Gläßer GmbH. Aus einem ehemaligen Versandhandel entwickelte Richard Gläßer nach 1945 eine Manufaktur mit umfangreichem Sortiment.

V budově továrny, postavené ještě před rokem 1900, se od roku 1933 nacházela prodejní expozice s názvem „Meyerova krabice hraček“ [„Meyersche Spielzeugschachtel“]. Od roku 1940 tu sídlí mateřský subjekt stávající společnosti Richard Gläßer GmbH. Tato původně nákladnická firma zahájila po roce 1945 výrobu rozsáhlého sortimentu ve vlastní manufaktuře.

6. Wohnung des Volkskünstlers Karl Müller Hauptstraße 83

Byt lidového umělce Karla Müllera, Hauptstraße 83

Karl Müller machte sich bereits mit 16 Jahren selbstständig und führte die Figurenerstellung seines Vaters weiter. Bedeutend sind volkskünstlerische Krippenfiguren, Bergparaden und Brautzüge sowie Szenen aus dem dörflichen Alltag. Die Grundkörper drechselte er noch bis 1958 an der Fußdrehbank im Kellerraum. Gemeinsam mit seiner Frau Hedwig beschnitzte, leimte und bemalte er die Figuren in der kleinen Dachgeschosswohnung.

Karl Müller se již v 16 letech osamostatnil a pokračoval ve šlépějích svého otce vyrábějícího figurky. Proslulá byla jeho lidová umělecká tvorba, jako např. betlémy, hornické slavnosti přehlídky, svatební průvody a různá scénická vyobrazení každodenního venkovského života. Ještě do roku 1958 soustružil základní polotovary na šlapacím soustruhu ve sklepě a spolu se svou ženou je pak v podkrovním bytě ořezával, slepoval a barevně dekoroval.

7. Werkstatt des Pyramidenbauers Bruno Hennig Hauptstraße 82

Dílna výrobce pyramid Bruna Henniga, Hauptstraße 82

Bruno Hennig gilt in Seiffen als erster, der die traditionelle Stockwerkpyramide mit Zäunchen und gedrechselten Säulen in größerer Serie fertigte. Seine Modelle, im Jahr 1923 beispielsweise zu 90 Stück, waren in Farbigekeit, Klarheit und Ausgewogenheit klassische Vorbilder für viele spätere Tischpyramiden.

Bruno Hennig je v Seiffenu považován za prvního většího sériového výrobce tradičních patrových pyramid s plůtky a soustruženými sloupky. Řady z roku 1923 tak například čítaly až 90 kusů. Jeho modely se ve své barevnosti, vzhledu a vyváženosti staly později klasickými předlohami pro stolní pyramidy.

8. Buntes Haus, Erbgericht, letzte Postkutsche Hauptstraße 94

Buntes Haus, dědičný soud, poslední poštovní kočár, Hauptstraße 94

Das Restauranthotel „Buntes Haus“ verdankte seinen Namen der blumigen Malerei des Kunstgewerblers Gerhard Dreßler, der um 1920 den Gasthof (ehemaliges Erbgericht) ausgestaltete und mit Spielzeug und Volkskunst dekorierte.

Hotel s restaurací „Buntes Haus“ nebo chcete-li „Pestrý dům“ vděčí za své jméno květinové výmalbě od uměleckého řemeslníka Gerharda Dreßlera, který v roce 1920 tento hostinec (bývalý dědičný soud) zařídil a vyzdobil hračkami a tradičními řemeslnými výrobky.

9. Verlegerhaus C. F. Einhorn Umbau 1777 Hauptstraße 96

Dům nákladníka C. F. Einhorna, přestavěn v r. 1777, Hauptstraße 96

Carl Friedrich Einhorn war neben Samuel Friedrich Augustin einer der kleineren, älteren Seiffener Spielwarenverleger. Sein attraktives Verlagshaus unmittelbar am zentralen Kreuzungsbereich Seiffens steht als Fachwerkgebäude (Umbau datiert auf 1777) unter Denkmalschutz.

Carl Friedrich Einhorn byl vedle Samuela Friedricha Augustina jedním z původních, menších seiffenských nákladníků s hračkami. Jeho atraktivní obchod se v Seiffenu nacházel přímo u křižovatky cest. Tento hrázdný objekt (přestavba datována na rok 1777) má nyní status chráněné památky.

10. Seiffener Rathaus erbaut 1927, Am Rathaus 4 Radnice Seiffen, postavena v r. 1927, Am Rathaus 4

Selbstbewusst und auf eine relativ stabile Wirtschaft fußend, ging man 1926 an den Bau eines Rathauses. Die auf den Bergbau verweisenden architektonischen Elemente und ein zierlicher Turm unterstützten den repräsentativen Charakter. Fenstergewände und das Wappenbild wurden aus rotbraunem Porphyrt geschlagen. Der Hebeschmaus erfolgte am 23. August 1926, ein Jahr später wurde feierlich geweiht.

Sebevědomá stavba radnice z roku 1926 spočívala na tehdy relativně dobré hospodářské situaci. Její reprezentativní charakter podtrhují architektonické prvky odkazující na hornictví a půvabná věž. Okenní ostění a erbovní obraz byly vytesány z červenohnědého porfyru. „Glajcha“ (neboli oslava zakončení hrubé stavby) se uskutečnila 23. srpna 1926 a o rok později byla radnice slavnostně otevřena.

11. Alte Seiffener Schule erbaut 1863 Deutschneudorfer Straße 3

Stará škola Seiffen, postavena v r. 1863, Deutschneudorfer Straße 3

Früherer Standort der 1863 erbaute „alte Schule“ gegenüber der Kirche, angeregt durch den damaligen Lehrer Karl Liebegott Lippmann, wurde 1909 durch eine oberhalb liegende „neue Schule“ ergänzt. Bis zum Bau einer Zentralschule 1979 fand hier noch Unterricht statt. 2011 wurde das Gebäude abgerissen.

„Stará škola“ stojí naproti kostelu a vybudovaná v roce 1863 z podnětu tehdejšího učitele Karla Liebegotta Lippmanna, byla v roce 1909 doplněna o výše položenou „novou školu“. Výuka se v ní konala až do výstavby centrální školy v roce 1979. 2011 wurde das Gebäude abgerissen.

12. Seiffener Kirche erbaut 1779 Deutschneudorfer Straße

Kostel Seiffen, postaven v r. 1779, Deutschneudorfer Straße

An Stelle der heutigen Kirche stand eine Bergkapelle aus dem 16. Jahrhundert. Christian Gotthelf Reuther, ein Zimmermeister aus Kreischa bei Dresden, fertigte den neuen Riss an. Am 6. Mai 1776 wurde mit dem Abbruch der alten Kirche begonnen und einen Monat später der Grundstein für die neue Kirche gelegt. Erst mit dem 1.1.1833 wurde Seiffen eine eigene Kirchgemeinde.

Na místě dnešního kostela se původně nacházela hornická kaplička z 16. století. Plán nového svatostánku navrhl podle drážďanského kostela „Frauenkirche“ Christian Gotthelf Reuther, tesařský mistr z obce Kreischa u Drážďan. Demolice kaple byla zahájena 6. května 1776 a o měsíc později následovalo položení základního kamene budoucího kostela. Samostatná farma vznikla v Seiffenu až 1.1.1833.

13. Natur- und Freilichtbühne seit 1934 Deutschneudorfer Straße 15

Divadlo v přírodě, od r. 1934, Deutschneudorfer Straße 15

Der 1924 gegründete „Bühnenvolksbund“ in Seiffen organisierte den Ausbau der bergbaulichen Binge „Geyerin“ zur Naturbühne. Zwischen 1934 und 1944 kam es bereits zu 74 Aufführungen. Rekordbesuche von 2.500 Gästen erreichte man in den 1950er Jahren. Die bergmännische Traditionsveranstaltung „Seiffener Glück-Auf“ ist noch heute ein Höhepunkt. Derzeit wird das Gelände saniert.

Přestavbu hornické pinky „Geyerin“ na přírodní divadlo organizoval seiffenský lidový divadelní spolek „Bühnenvolksbund“, založený roku 1924. V letech 1934 až 1944 se v amfiteátru uskutečnilo již 74 představení. Rekordní návštěvností kolem 2.500 hostů dosahoval v 50. letech 20. století. Vrcholnou událostí tohoto areálu je až do dneška tradiční hornická slavnost „Seiffenské Zdař Bůh“ [„Seiffener Glück-Auf“]. Derzeit wird das Gelände saniert.

14. Schaukelpferd-Fabrikation Julius Glöckner Nussknackerstraße 20

Výroba houpacích koní Julius Glöckner, Nussknackerstraße 20

In den Räumen der heutigen Nussknackerbaude fertigte um 1900 Julius Glöckner ein qualitativvolles und umfangreiches Sortiment an Schaukelpferden.

V prostorách dnešního hotelu „Nussknackerbaude“ vyráběl Julius Glöckner kolem roku 1900 kvalitní a pestrý sortiment houpacích koňů.

15. Verlag Heinrich Emil Langer Deutschneudorfer Straße 19

Nákladnictví Heinrich Emil Langer, Deutschneudorfer Straße 19

Der 1880 gegründete Verlag wurde von Heinrich Emil Langer (1871-1948) zu einem wichtigen Verlagsgeschäft für Miniaturspielwaren ausgebaut. Bereits 1912 stellte der Verlag auf der Erzgebirgsausstellung in Freiberg umfangreiche Miniaturensortimente vor. Das Geschäft ist 1962 unter den schwierigeren Handelsbedingungen der DDR eingegangen.

Z původního nákladnictví, založeného v roce 1880, vybudoval Heinrich Emil Langer (1871-1948) významný obchod s miniaturními hračkami. Svůj rozsáhlý sortiment drobných výrobků vystavoval již v roce 1912 na Krušnohorské výstavě ve Freibergu. Kvůli tíživým obchodním a ekonomickým podmínkám v tehdejší NDR firma roku 1962 zanikla.

16. Friedhofskapelle Oberseiffenbach Katharinaberger Weg Hřbitovní kaple Oberseiffenbach, Katharinaberger Weg

Oberseiffenbach, 1887 in der Seiffener Kirchengemeinde eingepfarrt, erhielt 1936/37 eine eigenwillige, aus Feldsteinen gebaute Kapelle mit seltsamen Zwiebeltürmchen – eine Übernahme aus der Reichsgartenschau in Dresden. In all ihre Einzelteile zerlegt, wichtige Steine erhielten eine Nummer, setzte man sie am Bestimmungsort wieder zusammen.

Oberseiffenbach, který byl v roce 1887 připojen k seiffenské farnosti, získal v letech 1936/37 z oblázků postavenou hřbitovní kapli se zvláštními cibulovitými kupolemi. Kaple byla původně součástí Říšské zahradnické výstavy v Drážďanech. Po rozebrání na jednotlivé díly, z nichž ty důležité byly očíslovány, se pak znovu složila na místě svého určení.

17. Schule Oberseiffenbach, erbaut 1879, Schulstraße Škola Oberseiffenbach, postavena v r. 1879, Schulstraße

Bereits 1832 wurde in Oberseiffenbach eine Schule gebaut (Schulstraße 9). 1879 entstand schließlich dieses größere Gebäude. In dem damals älteren Schulgebäude betrieb nun ein Bäcker sein Handwerk. Die ehemalige Schulstube wurde zur Bäckerstube, die Arbeitsstube des Lehrers der Laden. In Oberseiffenbach fand bis 1976 Unterricht statt.

V Oberseiffenbachu (ul. Schulstraße čp. 9) vznikla škola již v roce 1832. Roku 1879 pak byl postaven tento velký objekt. V původní budově školy se potom nacházelo pekařství. V bývalé učebně byla provozovna pekárny a v pracovně učitele prodejna pečiva. Výuka probíhala v Oberseiffenbachu do roku 1976.

18. Tradition Nussknackerherstellung seit 1890 Deutschneudorfer Straße 34

Tradice výroby louskáčků ořechů, od r. 1890, Deutschneudorfer Straße 34

Die früheste Nussknackerherstellung in Seiffen erfolgte seit 1890 u.a. durch Wilhelm Friedrich Füchtner (1844-1923). Sein Sohn Albert Füchtner hat dessen volkstümliche, spielzeughafte Gestaltungsformen thematisch stark erweitert. Die Familientradition wird bis zur Gegenwart gepflegt.

Výrobu louskáčků ořechů zahájil v Seiffenu roku 1890 m. j. Wilhelm Friedrich Füchtner (1844-1923). Jejich lidové hračkářské tvary a vzhled pak tematicky podstatně rozšířil ještě Füchtnerův syn Albert. Tato rodinná tradice se udržuje dodnes.

Freilichtmuseum Seiffen mit Reifendrehwerk

 Hauptstraße 203
09548 Seiffen
Telefon: 037362/8388

geöffnet täglich von 10:00 bis 17:00 Uhr
Mittagspause beim Reifendreher 12:00 bis 13:00 Uhr
geschlossen am 24., 25., 31.12. und am 1.1. - In den Wintermonaten November bis März ist das Museum witterungsabhängig geöffnet, jedoch nur von 10:00 bis 16:00 Uhr

Muzeum v přírodě Seiffen se soustružnou profilovaných dřevěných prstenců

 Freilichtmuseum Seiffen mit Reifendrehwerk
Hauptstraße 203
09548 Seiffen
Telefon: + 49 37362/8388

Otevřeno denně od 10 do 17 hod.
Polední přestávka u soustruhu 12 - 13 hod.
Zavřeno 24., 25., 31.12. a 1.1.
V zimních měsících (od listopadu do března) je muzeum otevřeno v závislosti na počasí, avšak jen od 10 do 16 hod.

www.spielzeugmuseum-seiffen.de

